

**กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

**Educational Administration Strategy to Enter into the ASEAN Community for the
Implementation by Schools under the Offices of Secondary Education Service Areas in
the Northeast of Thailand**

ตฤณ ศุภโชคอุดมชัย¹⁾ พนมพร จินดาสมุทร²⁾ วัลนิกา ฉลากบาง³⁾ ศิริ ฮามสุโพธิ์⁴⁾

Trin Suphachok-udomchai¹⁾ Panomporn Jindasamutra²⁾ Wannika Chalakbang³⁾ Siri Hamsupo⁴⁾

¹⁾ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Educational Administration and Development, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

²⁾ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Assistant Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

³⁾ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Assistant Professor, Department of Educational Psychology and Counseling, Faculty of Education,

Sakon Nakhon Rajabhat University

⁴⁾ รองศาสตราจารย์ วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Local Colleges, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) จัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้วิธีวิจัยแบบผสม การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะคือ ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยด้วยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสอบถามองค์ประกอบของกลยุทธ์จากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 23 โรง ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนากลยุทธ์ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 11 คน การศึกษาพหุกรณีโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน 6 โรง และโรงเรียนที่ไม่ได้เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน 6 โรง และการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 13 คน ระยะที่ 3 การตรวจสอบกลยุทธ์ โดยใช้แบบสอบถามถาม

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มตัวอย่าง 480 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 120 คน ครู 240 คน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 120 คน สุ่มแบบหลายขั้นตอน ระยะที่ 4 การจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์ ตรวจสอบและปรับปรุงคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญ 6 คน

คำสำคัญ : กลยุทธ์, การบริหารการศึกษา, ประชาคมอาเซียน, กลยุทธ์การบริหารการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

Abstract

The purposes of this study were to: 1) construct and develop educational administration strategies to enter the ASEAN community for the implementation by schools under the Offices of Secondary Education Service Areas (OSESA) in the Northeast, 2) to evaluate educational administration strategies to enter the ASEAN community for the implementation by schools under the OSESA in the Northeast, and 3) to produce a manual of how to implement educational administration strategies to enter the ASEAN community for schools under the OSESA in the Northeast. The mixed research methods, both qualitative and quantitative were employed. The study was divided into 4 stages: stage 1 – determining the conceptual framework of study through document analysis and related literature and making enquiries into the elements of strategy from the administrators of 23 schools under the OSESA in the Northeast who had developed the model of their entry into the ASEAN community; stage 2 – creating and developing strategies through the interviews with 11 experts, the multiple case study of six model schools of entry into the ASEAN community and six non-model schools, and the meeting of a group of 13 experts; stage 3 – confirming the strategies by asking for the agreement from the concerned people. A sample of 480 people comprised 120 school administrators, 240 teachers and 120 chairpersons of their respective basic education institution committees, selected by multi-stage random sampling; and stage 4 – producing a manual of how to implement the strategies, checked and revised by six experts.

The findings revealed the following:

1. The educational administration strategies to enter the ASEAN community for the implementation by schools under the OSESA in the Northeast comprised three components of strategies: strategy 1 – management, consisting of 4 plans (4 projects), strategy 2 – personnel development, consisting of 2 plans (3 projects), and strategy 3 – student development, consisting of 2 plans (5 projects).
2. The concerned persons' opinion about the administrative strategy appropriateness of the schools under the OSESA in the Northeast to enter the ASEAN community as a whole, were at the high level. Considering it by each strategy, the opinions on all the strategies were at the high level as shown in order from higher to lower means respectively: strategy 2 – personnel development, strategy 3 – student development, and strategy 1- management. Considering it by plan, all of plans were at the high level, one of which gained the highest level mean scores and seven of which gained the high level. Considering it by projects were at the high level. Five of which gained the highest level mean scores and seven of which gained the high level.

3. The manual of how to implement the educational administration strategies to enter the ASEAN community for schools under the OSEA in the Northeast is composed of explanation, background and significance, objectives of manual, expected benefits, vision, mission, objectives, targets, strategy 1 – management, strategy 2 – personnel development, strategy 3 – student development, plans and projects.

Keywords : strategy, administration education, ASEAN Community.

บทนำ

ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7-8 ตุลาคม 2546 ที่เกาะบาหลี ประเทศ อินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนได้ลงนามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II) เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ขึ้นภายในปี 2563 โดยให้จัดตั้ง 3 เสาหลัก คือ 1) ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community: APSC) 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และ 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community: ASCC) ต่อมาในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ 9-15 มกราคม 2550 ผู้นำอาเซียน ได้เร่งรัดการเป็นประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นกว่าเดิม 5 ปี คือเป็นประชาคมอาเซียนโดยสมบูรณ์ในปี 2558 โดยมีภาพอนาคตของประชาคมอาเซียนคือ 1) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น 2) ประชาชนอาเซียนสามารถไปมาหาสู่กันได้ง่ายขึ้น 3) เป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างความเชื่อมโยงกับภูมิภาคอื่น ๆ รวมทั้งเอเชียตะวันออก และ 4) เชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมกฎ ระเบียบต่าง ๆ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน [1]

ประเทศไทยได้ทบทวนนโยบายการบริหารประเทศเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยจัดทำวิสัยทัศน์ประเทศไทยสู่ปี พ.ศ. 2570 มุ่งให้คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย สามารถ อยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี [14] นอกจากนี้

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2556-2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้าง ความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน [14] ในแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2556-2559 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลิตและพัฒนาคุณภาพกำลังคนรองรับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ [16]

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยได้กำหนดนโยบาย 5 ประการ ได้แก่ 1) การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน 2) การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสม เช่น ความรู้ภาษา อังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความชำนาญการที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม การเพิ่มโอกาสการทำงานทำของประชาชน รวมทั้ง การพิจารณาแผนผลิตกำลังคน 3) การพัฒนามาตรฐานการ ศึกษาเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักเรียนและครู อาจารย์ในอาเซียน รวมทั้ง การยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกัน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนาระบบ การศึกษาทางไกลซึ่งช่วยสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาด้าน อาชีวศึกษาและการฝึกอบรม ทางอาชีพทั้งในขั้นต้น

และขึ้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบัน การศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน 4) การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับร่วมกันด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษา ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน และ 5) การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินงานให้บรรลุตามนโยบายต่อไป [11]

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนคือการบริหารสถานศึกษา ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันพบว่าการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไทยมีปัญหาและข้อจำกัดในด้านงบประมาณ ความพร้อมของครู หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนภาษาในการสื่อสาร และทรัพยากรสำหรับการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังขาดความเข้าใจของประชาชน [15] ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตเลขาธิการอาเซียนที่ให้ความเห็นว่า “ประเทศไทยต้องเร่งรัดการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย หลักสูตรการเรียนการสอนให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ” [9] นอกจากนี้อดีตเลขาธิการอาเซียนยังแนะนำว่าคนไทยต้องเตรียมตัวใน 4 ด้าน คือ 1) เปลี่ยนวิธีคิด 2) ภาษา 3) ความเป็นเลิศทางวิชาการ และ 4) ความทะเยอทะยานเพื่อให้บรรลุจุดสูงสุดตามศักยภาพที่มี และที่สำคัญเด็กไทยต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย
มีรายละเอียดดังนี้

- 1) วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) สอบถามองค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 23 โรงเรียนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่
- 3) นำข้อมูลจากการวิเคราะห์มากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนากลยุทธ์
ดำเนินการ ดังนี้

- 1) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 11 คน ประกอบด้วย นักวิชาการจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักวิชาการสื่อมวลชน

นักวิชาการอิสระ อาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหาร
สถานศึกษา และครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ
สัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2) ศึกษาพหุกรณี (Multi-case Studies)
โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน 6 โรง
และโรงเรียนที่ไม่ได้โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่
ประชาคมอาเซียน 6 โรง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างและแบบสังเกตที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง นำข้อมูล
ที่ได้จากการศึกษาพหุกรณี มาวิเคราะห์เนื้อหา และ
จัดหมวดหมู่ตามประเด็นต่าง ๆ โดยใช้ค่าความถี่

3) สร้างกลยุทธ์ โดยวิเคราะห์เนื้อหาและ
จัดหมวดหมู่ตามประเด็นต่าง ๆ จากข้อมูลที่ได้จาก
การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการศึกษาพหุกรณี
โดยใช้ค่าความถี่ จากนั้นร่างกลยุทธ์นำเสนอ
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ
แก้ไข ปรับปรุง และเสนอแนะ

4) พัฒนากลยุทธ์ โดยจัดประชุมกลุ่ม
ผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) 13 คน
ประกอบด้วย นักวิชาการจากสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจารย์สาขาการบริหารการ
ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้อำนวยการหรือ
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประธาน
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำข้อมูลที่ได้จาก
การประชุมมาวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่
ปรับปรุงกลยุทธ์แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงและ
ให้ข้อเสนอแนะ

ระยะที่ 3 การตรวจสอบกลยุทธ์

ตรวจสอบกลยุทธ์โดยสอบถามความคิดเห็น
ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ว่ากลยุทธ์
ที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้
ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
หรือไม่ ดังนี้

1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา
933 คน ครู 39,985 คน และประธานกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 933 คน รวม 41,851 คน
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา
2556 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2556) กลุ่มตัวอย่าง
ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 120 คน ครู 240 คน และ
ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 120 คน
รวม 480 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ
สอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating
Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ
น้อยที่สุด จำนวน 72 ข้อ

3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบ
สอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทาง
ไปรษณีย์โรงเรียนละ 4 ชุด พร้อมระบุวันส่ง
แบบสอบถามคืน ได้รับคืน 480 ชุด คิดเป็น ร้อยละ
100

4) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง
มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
สำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.)

5) ปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์ให้สมบูรณ์

ระยะที่ 4 การจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์ ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อ
กำหนดรายละเอียดของคู่มือการใช้กลยุทธ์ นำข้อมูล
จากการวิจัยระยะที่ 4 มาร่างคู่มือการใช้กลยุทธ์แล้ว
นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อแก้ไข
ปรับปรุง และจัดพิมพ์คู่มือการใช้กลยุทธ์ (ฉบับร่าง)

2) ตรวจสอบและปรับปรุงคู่มือการใช้กลยุทธ์
โดยผู้เชี่ยวชาญ 6 คน ประกอบด้วย อาจารย์สาขา
การบริหารการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหาร
สถานศึกษา และครู นำแบบตรวจสอบคู่มือการใช้
กลยุทธ์มาวิเคราะห์ โดยคำนวณค่าความสอดคล้อง
(IOC) และปรับปรุงคู่มือการใช้กลยุทธ์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ 3 กลยุทธ์ 8 แผนงาน และ 12 โครงการ

2. ผลการตรวจสอบกลยุทธ์ ผู้วิจัยตรวจสอบกลยุทธ์โดยสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 120 คน ครู 240 คน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 120 คน รวม 480 คน ถึงความเหมาะสมในการนำกลยุทธ์ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสรุปได้ ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) และอยู่ในระดับมากทุกกลยุทธ์ เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากร กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนานักเรียน และกลยุทธ์ที่ 1 การบริหารจัดการ ตามลำดับ

2.2 ความคิดเห็นต่อแผนงานที่สนองกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) โดยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 แผนงาน และระดับมาก 7 แผนงาน แผนงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ แผนงานที่ 8 การพัฒนาทักษะนักเรียน ($\bar{X} = 4.53$)

2.3 ความคิดเห็นต่อโครงการที่สนองแผนงานและกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) โดยอยู่ในระดับมากที่สุด 5 โครงการ และระดับมาก 7 โครงการ โครงการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือโครงการที่ 11 โครงการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.62$)

3. ผลการจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์ ทำให้ได้คู่มือการใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื้อหาประกอบด้วย คำชี้แจง ความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ของคู่มือ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 1 การบริหารจัดการ กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากร กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนานักเรียน แผนงาน และโครงการ

อภิปรายผล

1. การที่กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเพียง 3 กลยุทธ์เป็นผลดีต่อการดำเนินการเนื่องจาก การที่มีน้อยกลยุทธ์จะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมองว่าจะสามารถดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างแน่นอน ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์หากเลือกได้จะปฏิบัติในสิ่งที่ย่างและไม่ยุ่งยากก่อน สอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความเห็นในการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญว่า “กลยุทธ์ในการดำเนินงานอะไรก็ตามไม่ควรจะมีมากกลยุทธ์ เพราะจะทำให้ผู้ดำเนินการไม่ยากปฏิบัติ” สอดคล้องกับเชวงเดชะไกศยะ [6] ที่กล่าวว่า มนุษย์มักจะชอบง่าย ๆ สั้น ๆ ไม่ชอบความยุ่งยาก สลับซับซ้อน ในทำนองเดียวกัน วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ [7] กล่าวว่า มนุษย์ชอบทำอะไรตามสะดวกสบาย มักง่าย ไม่ชอบระเบียบ ไม่ชอบบังคับ ผลการวิจัยของมายเออร์ พบว่าผู้บริหารที่มีบุคลิกแบบเปิดเผยมักไม่ชอบกระบวนการที่ยุ่งยากซับซ้อน แต่มนุษย์ก็ต้องการการทำงานให้สำเร็จตามทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์ (Murray)

2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกกลยุทธ์ กลยุทธ์ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือกลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากร รองลงมาคือ กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนานักเรียน และกลยุทธ์ที่ 1 การบริหารจัดการ ตามลำดับ แสดงว่ากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อ เข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างอาจจะเห็นว่าการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะประสบความสำเร็จนั้น บุคลากรมีความสำคัญที่สุดเนื่องจากเป็นผู้ปฏิบัติ สถานศึกษาต้องพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรให้มีความพร้อมในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของศิริพร พงษ์สมบุญ [10] ที่กล่าวว่า บุคลากรเป็นสิ่งสำคัญที่สุดขององค์การ ซึ่งจะมีทิศทางไปทางใดขึ้นอยู่กับคุณภาพและประสิทธิภาพของบุคลากร ดังนั้นสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเป็นอันดับแรก และสอดคล้องกับความเห็นของวิไลวรรณ แยมสวน [7] ที่กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญที่สุดเพราะช่วยให้อุบลากการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่ความสำเร็จของงาน จงกลวรรณ พิสิฐพันธ์ [4] กล่าวว่า บุคลากรเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของหน่วยงาน หน่วยงานที่มีบุคลากรที่ดีและมีศักยภาพในการปฏิบัติงานสูงจะส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานมาก สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน [12] ได้กล่าวถึงความสำคัญของข้าราชการไว้ว่า ข้าราชการคือทรัพยากรภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐไปสู่เป้าหมายและสนองตอบความต้องการของประชาชน ข้าราชการจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะตามที่ทางราชการต้องการ การพัฒนาข้าราชการจึงเป็นเรื่องที่ทุกส่วนราชการต้องให้ความสำคัญและรับผิดชอบอย่างจริงจัง และนโยบายข้อที่ 2 ของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2556) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของครูยุคใหม่ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน พัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง [11] ผลการวิจัยของเอกราช

อะมะวัลย์ [18] เรื่อง การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 พบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาในการเข้าเป็นประชาคมอาเซียน คือ 1) การสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และ 2) ปัจจัยศักยภาพของบุคลากรที่ต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะที่เหมาะสม มีความชำนาญการที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม ได้รับการเพิ่มโอกาสในการหางานทำ รวมทั้งมีการพิจารณาแผนผลิตกำลังคน นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [13] ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนต้องพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน แต่ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [13] เรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการบริหารจัดการศึกษามีความต้องการจำเป็นสูงสุด อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น สถานศึกษาจะต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการดำเนินงานเป็นลำดับแรก ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาตามกลยุทธ์การบริหารจัดการและการพัฒนานักเรียนต่อไป

4. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นต่อแผนงานที่สนองกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยอยู่ในระดับมากที่สุด 2 แผนงาน และระดับมาก 6 แผนงาน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ แผนงานที่ 8 การพัฒนาทักษะ

นักเรียน แผนงานที่ 5 การพัฒนาทักษะบุคลากร และแผนงานที่ 3 การพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ การที่แผนงานที่ 8 การพัฒนาทักษะนักเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียอาจจะมองว่าผลลัพธ์สุดท้ายของการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนคือนักเรียนที่มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้น สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรม และทดสอบทักษะต่าง ๆ ของนักเรียน สำหรับแผนงานที่ 5 การพัฒนาทักษะบุคลากรมีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจจะมองว่าในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้นบุคลากรนับว่ามีความสำคัญเพราะบุคลากรเป็นผู้จัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างทักษะให้แก่นักเรียน และเป็นผู้ดำเนินงาน ดังนั้น บุคลากรต้องมีทักษะในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ทักษะ การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสารสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกอาเซียน การเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนของบุคลากร สำหรับแผนงานที่ 3 การพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจจะมองว่าในปัจจุบันหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนยังไม่มีความเหมาะสม ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$)

5. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นต่อโครงการที่สนองแผนงานและกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีโครงการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 5 โครงการ และระดับมาก 7 โครงการ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โครงการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่นักเรียน โครงการจัด การเรียนการสอนวิชาโครงการ และโครงการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แก่นักเรียน ตามลำดับ การที่ผู้มีส่วนได้

ส่วนเสียมีความคิดเห็นต่อโครงการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่นักเรียนมากที่สุดเนื่องจากมองเห็นถึงความสำคัญของการมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากมาย การมีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศก่อให้เกิดความรู้และทักษะอื่น ๆ ได้ เช่น ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความรู้และทักษะในการสื่อสาร ทักษะในการทำงาน ทักษะในอาชีพ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และผลิตนวัตกรรมใหม่ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ของกระทรวงศึกษาธิการ [3] ที่ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ ข้อ 5 การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้นักศึกษาทัดเทียมกับนานาชาติ และกำหนดเป้าประสงค์ข้อ 2 ว่า นักเรียน ป.1 ป.4 ม.1 ม.4 และ ปวช.1 หรือเทียบเท่าได้รับเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ที่มีเนื้อหาที่เหมาะสมตามหลักสูตร ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ” สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 66 “เด็กไทยมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในโอกาสแรกที่ได้ทำเพื่อให้มีทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” และสอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ.2552-2556 ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ ที่ 1 การพัฒนากำลังคนด้าน ICT และบุคคลทั่วไปให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลิตและใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและรู้เท่าทัน ซึ่งมีสาระสำคัญเพื่อเร่งพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอที่จะรองรับการพัฒนาประเทศสู่สังคมฐานความรู้และนวัตกรรมทั้งบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Professional) และบุคลากรในสาขาอาชีพต่าง ๆ

รวมถึงเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และประชาชนทุกระดับ ให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลิตและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม วิจารณญาณ และรู้เท่าทัน (Information Literacy) ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคมโดยรวม [2]

6. ผลการการสร้งคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคู่มือเห็นว่าคู่มือการใช้กลยุทธ์ที่ผู้วิจัยสร้งขึ้นมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ ทั้งนี้เพราะคู่มือการใช้กลยุทธ์ดังกล่าว มีรายละเอียดชัดเจน ครบถ้วน โดยสถานศึกษาต้องนำไปปรับให้เข้ากับบริบทและความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา และเชื่อมั่นว่าหากดำเนินการตามคู่มือการใช้กลยุทธ์สถานศึกษาจะบริหารเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

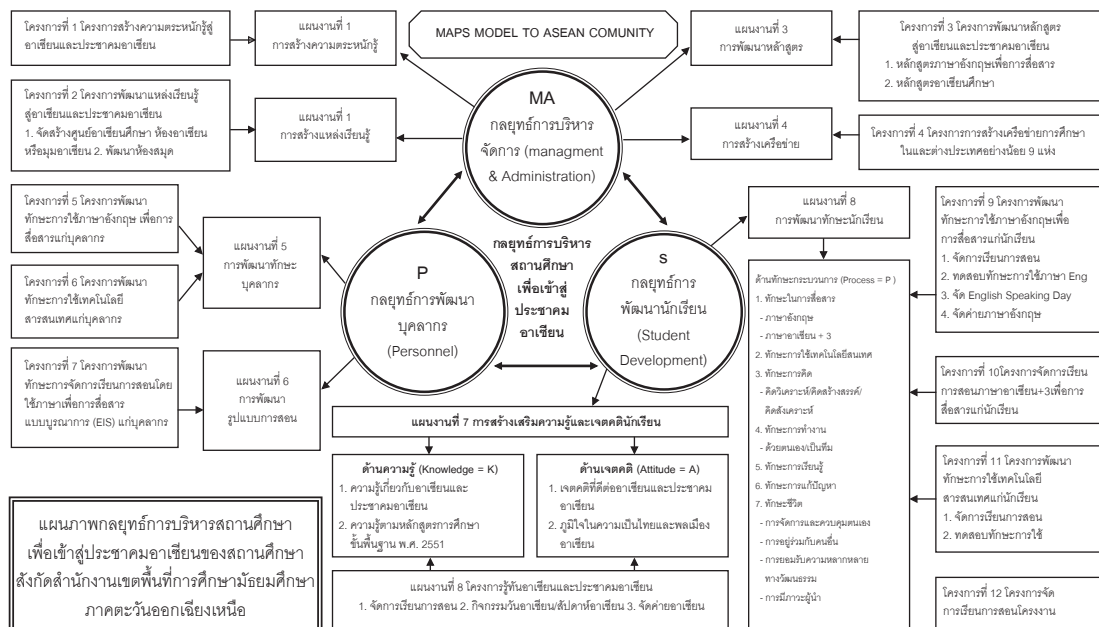
1.1 ควรบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยเร่งด่วน

1.2 ควรนำกลยุทธ์ของผู้วิจัยมา ปรับใช้ให้เข้ากับบริบทและความพร้อมของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน ทั้งประเทศ

2.2 ควรทำการวิจัยประสิทธิผลของการบริหารการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยนำมาเขียนเป็นแผนภาพ MAPS MODEL TO ASEAN COMMUNITY ดังภาพประกอบ

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. **บันทึกการเดินทางของอาเซียน**. กรุงเทพฯ : บริษัท วิดีดาเอนิเมชัน จำกัด. กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร. (2552. สิงหาคม). **แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทยพ.ศ. 2552-2556**. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. 2552.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. **แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557 ของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. 2556.
- [3] จงกลวรรณ พิสิตุพันธ์. **เอกสารเชิงวิเคราะห์เรื่อง การพัฒนาบุคลากร**. สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 2556.
- [4] เซวง เดชะโกศยะ. **ใจคน**. เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/tocare/2008/04/03/entry-2> (2551, 3 เมษายน).
- [5] “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542”. **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก..19 สิงหาคม 2542.หน้า 1-23. 2542.
- [6] วราภรณ์ ตระกูลสถิตย์. **จิตวิทยาการปรับตัว**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ. 2549.
- [7] วิไลวรรณ แยมสวน. **สมรรถนะในการปฏิบัติงานและความต้องการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเทศบาลจังหวัดสุโขทัย**. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. 2552.
- [8] วุฒิสภา. **เสวนาหัวข้อ “พลเมืองไทยในประชาคมอาเซียนด้านความพร้อมและคุณภาพ**.เข้าถึงได้จาก http://www.senate.go.th/w3c/senate/sec.php?url=view&sec_id=79&content_id=731. (2555. 17 กรกฎาคม).
- [9] ศิริอร พงษ์สมบูรณ์. **การใช้ e-Learning เพื่อการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารเขตโทรศัพท์ภูมิภาค บริษัททศ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2545.
- [10] ศูนย์กลางความรู้แห่งชาติ. **การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน**. เข้าถึงได้จาก <http://www.tkc.go.th/wiki/show/>. (2555. 14 มีนาคม).
- [11] สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. **แนวทางปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551-2556**. กรุงเทพฯ: แอร์บอร์น พรินต์. (2551, กรกฎาคม).
- [12] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **“บทสรุปสำหรับผู้บริหาร” ใน การวิจัยเรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554.
- [13] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **วิสัยทัศน์ประเทศไทย สู่ปี 2570**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เอกสารประกอบการประชุมประจำปี 2551. (2551. 15 สิงหาคม).
- [14] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง. 2554.
- [15] สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2555.
- [16] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552.
- [17] เอกราษ อะมะวัลย์. **การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558**. วิทยานิพนธ์ ร.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา. 2554.